

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»**

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ

Кафедра дизайну і теорії мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РИСУНОК І ЖИВОПИС

Освітня програма: 022 Дизайн

Спеціальність: 022.3 Дизайн

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “2” вересня 2019р.

м. Івано-Франківськ – 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Рисунок і живопис
Викладач	Салабай Василь Борисович
Контактний телефон Викладача	0975646869
E-mail викладача	vasyl_salabay@ukr.net
Формат дисципліни	Нормативна частина. Цикл професійної та практичної підготовки
Обсяг дисципліни	360
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=63&id_cou=7178
Консультації	Консультації до екзамену 1 год. Консультації до самостійної роботи проводяться на практичних заняттях
2. Анотація до курсу	
<p>Навчальна дисципліна «Рисунок і живопис» знайомить студентів з сучасними образотворчими засобами, носить практико-орієнтований характер і спрямована на задоволення освітніх потреб студентів в області образотворчого і декоративно прикладного мистецтва та дизайну. Новизна даної програми полягає в тому, що за основу взято творчі сучасні пошуки в різних видах художнього малювання. Сприйняття художньої та практичної цінності створених виробів, відбувається на основі зразків, репродукцій, виробів створених народними умільцями, художниками дизайнерами. В межах навчальної дисципліни студент отримає загальні поняття з рисунку та живопису; здобуде практичні навички; вміння на базі існуючих.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета курсу — засвоєння практичних засад учбового рисунку починаючи від формування поняття конструктивної логіки, побудови об'ємної форми і методичної послідовності поетапного ведення роботи над зображенням до визначеного рівня завершеності за допомогою перспективної побудови об'єму в просторі, тону, світлотіньового моделювання форми.</p> <p>Завдання дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none"> - навчити студентів володіти засобами кольору, передавати на площині трьохвимірність об'єктів предметно-просторового середовища в залежності від освітлення, оточення, повітряної та колірної перспективи; - сформувати вміння трансформувати зображені реальні об'єкти в двовимірні декоративні рішення; - дати базові знання з основ рисунку, живопису та кольорознавства; - познайомити студентів з технікою та технологією акварелі, гуаші. 	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Інтегральні компетентності (ІК):</p> <p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми дизайну середовища, або у процесі навчання, що передбачає застосування законів композиції та теорії кольору та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Загальні компетентності (ЗК):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.) Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. 2.) здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. 4.) здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. 9.) здатність зберігати та примножувати культурно - мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):</p> <ol style="list-style-type: none"> 2.) здатність здійснювати формоутворення, макетування і моделювання об'єктів дизайну середовища. 3.) здатність здійснювати композиційну побудову об'єктів дизайну середовища. 4.) здатність застосовувати навички проектної графіки у професійній діяльності. 8.) здатність здійснювати колористичне вирішення майбутнього об'єкта дизайну середовища. 	

Програмні результати навчання:

- Розуміти та застосовувати закони перспективи, правила та прийоми зображення об'ємно-просторової форми.
- Знати можливості технічних прийомів, графічно-художніх засобів.
- Використовувати особливості графічної та живописної композиції; особливості кольору в живописних роботах.
- Знати зміну тонових та колористичних відношень в залежності від освітлення.
- Знати закони зображення повітряного середовища графічно та кольором; особливості колориту в системі гармонійних кольорових відношень у живопису.
- Використовувати закони контрасту та нюансу кольору в живописі.
- Відтворювати фактуру та матеріальності предметів в кольорі та різних графічних техніках.
- Розрізняти художні техніки і стилістичні вирішення, застосовуючи метод порівняльного аналізу. відрізняти твори певної епохи за різноманітними ознаками,
- Працювати у різних живописних (акварель, гуаш, темперний, акриловий, олійний живопис), та графічних (олівець, вугіль, туш, пастель) техніках.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	-
практичні заняття	124
самостійна робота	236

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1,2	Дизайн середовища	1	Нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
1. Конструктивний рисунок куба у фронтальній і кутовій перспективі у різних положеннях відносно ліній горизонту.	практичні заняття, самостійна робота	- Медведев В. Ю. Цветоведение и колористика. Курс лекций. Санкт-Петербург: ИПЦ СПГУТД, 2005. 116 с.	опрацювати відповідні наукові джерела, 8 год, 18 год	50	Протягом семестру згідно з розкладом занять
2. Конструктивний рисунок кулі вписаної в куб.		- Гаррисон Х. Рисунок и живопись. Полный курс: материалы – техника – методы. Москва : Эксмо, 2007. 252 с.	8 год, 18 год		
3. Натюрморт з геометричних тіл прямокутної форми і кулі. Встановлення тональних стосунків.		- Ростовцев Н. Н. Рисунок. Живопись. Композиция.	8 год, 18 год		
4. Рисунок натюрморту з геометричних тіл по їх проєкціям.			10 год, 18 год		
5. Натюрморт з предметів побуту, близьких за формою до геометричних тіл. Світлотіньове опрацювання.			10 год, 16 год		
6. Графічна постановка з металевих каркасів або дерев'яних каркасів правильної геометричної форми.					

7. Лінійно-конструктивний та світлотіньовий рисунок окремих простих побутових предметів.	Москва Просвещение, 1989. 207 с.	10 год, 22 год		
8. Простий натюрморт з побутових предметів у техніці гризайлі.	- Агостон Ж. Теория цвета и ее применение в	10 год, 22 год		
9. Натюрморт із складних побутових предметів та драперією із складками у зближеній колірній гамі.	искусстве и дизайне. Москва : Мир, 1982. 184 с., ил.	10 год, 22 год		
10. Конструктивний рисунок предметів побуту.		10 год, 24 год		
11. Лінійно-конструктивний рисунок гіпсового пласти архітектурного фризу.		10 год, 28 год		
12. Рисунок розетки.		6 год		
13. Рисунок капітелі.		6 год		
14. Світлотіньовий рисунок інтер'єру з архітектурними деталями.		10 год		

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Шкала оцінювання: національна та ECTS			
	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
	90 – 100	A	відмінно	зараховано
	80 – 89	B	добре	
	70 – 79	C		
	60 – 69	D	задовільно	
	50 – 59	E		
	26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Залікова оцінка – сума балів за практичні роботи, виконані протягом семестру(50%), контрольну роботу(10%) і письмові відповіді та практичне завдання залікового білету(40%).				
Вимоги до письмової роботи	-			
Семінарські заняття	-			
Умови допуску до підсумкового контролю	Наявність практичних та домашніх робіт			
7. Політика курсу				
Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення 1 і Положення 2				
8. Рекомендована література				

1. Агостон Ж. Теория цвета и ее применение в искусстве и дизайне. Москва : Мир, 1982. 184 с., ил.
2. Аксенов Ю., Левидов М. Цвет и линия Москва : Советский художник, 1986. 326 с.
3. Алексеев П. К., Короткова А. Л., Трофимов В. А. Основы изобразительной грамоты. Санкт-Петербург, 2011. 70 с.
4. Алексеев С. О колорите. Москва : Изобразительное искусство, 1974. 176 с.
5. Беда Г. В. Живопись и ее изобразительные средства : учебное пособие для пособие для вузов. Москва : Просвещение, 1977. 186 с.
6. Беда Г. В. Основы изобразительной грамоты: Рисунок, живопись, композиция : учеб. пособие. Москва : Просвещение, 1981. 239 с.
7. Бесчастнов Н. П. Графика натюрморта : учеб. пособие для вузов. Москва : Гуманитар. изд. центр Владос, 2008. 255 с. : ил.
8. Бесчастнов, Н. П. Графика пейзажа: учебное пособие для вузов. Москва : Гуманитар. изд. центр Владос, 2005. 300 с.
9. Визер В. В. Живописная грамота : система цвета в изобразительном искусстве. *Санкт-Петербург* : Питер, 2006. 191 с.
10. Волков Н. Н. Цвет в живописи. Москва : Искусство, 1985. 480 с.
11. Гаррисон Х. Рисунок и живопись. Полный курс: материалы – техника – методы. Москва : Эксмо, 2007. 252 с.
12. Гращенко В. Н. Рисунок мастеров итальянского Возрождения : очерки истории, теории и практики. Москва : Искусство, 1963. 427 с. : ил.
13. Гуревич А. Нові проявлення : простір, час, колір // *Образотворче мистецтво*, 2005. №4. С. 60.
14. Гуренко А. Матеріалізована реальність кольору. *Образотворче мистецтво*. 2005. №1. С. 34–35.
15. Зайцев А. С. Наука о цвете и живопись. Москва : Искусство, 1986. 147 с.
16. Иттен Иоханнес. Искусство цвета. Пер.: Монахова Людмила. Москва : Д. Аронов, 2004. 95 с.
17. Кибрик Е. А. Объективные законы композиции в изобразительном искусстве. Москва : Просвещение, 1989. 207 с.
18. Константинова, С. С. Техники изобразительного искусства: конспект лекций/С.С.Константинова. Ростов-на-Дону: Феникс, 2004. 173с.
19. Кузин В. С. Рисунок. Наброски и зарисовки. Москва : Академия, 2004. 232 с.
20. Лаптев А. Рисунок пером. Москва: изд-во Академии художеств СССР. 1962. 197 с.
21. Ли Н. Г. Основы учебного академического рисунка: учебник для вузов. Москва : Эксмо, 2007. 478 с.
22. Макарова М. Н. Практическая перспектива: учебное пособие для вузов. Москва : Академический Проект, 2005. 398 с.
23. Медведев В. Ю. Цветоведение и колористика. Курс лекций. *Санкт-Петербург*: ИПЦ СПГУТД, 2005. 116 с.
24. Михайленко В. Є., Яковлев М. І. Основи композиції (геометричні аспекти). Київ : Каравелла, 2004. 304 с.
25. Опанащук М., Опанащук О. Емоційна природа рисунку: навчальний посібник. Львів : Арал, 2013. 114 с.
26. Паранюшкин Р. В. Техника рисунка: учебное пособие для художественных специальностей. Изд. 2-е. Ростов-на-Дону: Феникс, 2006. 186 с.
27. Протас М. Сакральна енергія кольору як статус свідомості митця. *Образотворче мистецтво*. 2002. №2. С. 98–102.
28. Рисунки старых мастеров. Москва : *Изобразительное искусство*, 1982. Вып. 1–14. 1536 с.
29. Ростовцев Н. Н. Академический рисунок. 2-е изд., доп. и перераб. Москва : Просвещение, 1984. 240 с.: ил.
30. Ростовцев Н. Н. Рисунок. Живопись. Композиция. Москва : Просвещение, 1989. 207 с.
31. Руднев И. Ю. Композиция в изобразительном искусстве. Монография. Москва : Мир науки, 2019. 99 с.
32. Самокиш Н. Рисунок пером. Москва : Изд-во академии художеств СССР, 1959. 26 с.

33. Смирнов Г. Рисування з натури. Київ : Вища школа, 1968. 128 с.

34. Соловьева Б. Искусство рисунка. Ленинград : Искусство : Ленингр. отд-ние, 1989. 2 55с.

35. Тихонов С. Рисунок: учебное пособие для вузов. Москва: Стройиздат, 1995. 296 с.

Викладач

Салабай Василь Борисович